

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 13.9.2011
KOM(2011) 556 endelig

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**om gennemførelsen af Rådets henstilling af 24. september 1998 med hensyn til
beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed samt Europa-Parlamentets
og Rådets henstilling af 20. december 2006 om beskyttelse af mindreårige og den
menneskelige værdighed og om berigtigelsesretten i forbindelse med den europæiske
industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og online-
informationstjenester
-BESKYTTELSE AF BØRN I DEN DIGITALE VERDEN-**

{SEK(2011) 1043 endelig}

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

om gennemførelsen af Rådets henstilling af 24. september 1998 med hensyn til beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed samt Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 20. december 2006 om beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed og om berigtigelsesretten i forbindelse med den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og online- informationstjenester -BESKYTTELSE AF BØRN I DEN DIGITALE VERDEN-

1. INDLEDNING

Formålet med henstillingerne fra 1998 og 2006 om beskyttelse af mindreårige¹ var at gøre medlemsstaterne og erhvervslivet opmærksom på de nye udfordringer med hensyn til beskyttelse af mindreårige i de elektroniske medier, især de udfordringer, der er forbundet med onlinetjenestens udbredelse og stadig større betydning. I betragtning af at reguleringen ikke altid kan holde trit med denne udvikling, blev medlemsstaterne og erhvervslivet opfordret til at fremme og udvikle passende rammebetingelser på andre måder end blot vha. retlige midler, f.eks. via samarbejde mellem de berørte parter og sam- eller selvregulering².

I mellemtiden har ændringerne i forbrugernes og især de mindreåriges brug af medier været dramatiske, og de accelererer konstant. Medierne bruges i stigende grad af mindreårige via mobilt udstyr, herunder videospil (online), og der er flere og flere selvvalgsmedietjenester (on-demand) på internettet. Som et nyt fænomen siden sidste henstilling har sociale netværkssteder fået en enorm betydning, både for den enkelte bruger og for samfundet som helhed. Der vil sandsynligvis komme flere ændringer, som vi på nuværende tidspunkt måske ikke engang kan forestille os.

Denne nye udvikling giver de mindreårige mange muligheder, men medfører også udfordringer, når det gælder beskyttelsen af mindreårige, i betragtning af at forældre ofte har svært ved at varetage deres ansvar med hensyn til de nye teknologiske produkter og tjenester, som børnene for det meste kender bedre, end forældrene gør. Vi bliver derfor nødt til at stille det spørgsmål, om de nuværende politiske tiltag stadig er egnede og tilstrækkelige til at sikre et højt beskyttelsesniveau for de mindreårige i hele Europa.

¹ 1998: Rådets henstilling af 24. september 1998 om udvikling af den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og informationstjenester gennem fremme af nationale rammer, der tager sigte på at opnå en sammenlignelig og effektiv beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed (98/560/EF, EFT L 270, af 7.10.1998 s. 48–55 (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31998H0560:EN:NOT>))

2006: Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed og om berigtigelsesretten i forbindelse med den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester af 20. december 2006 (2006/952/EF, EUT L 378, af 27.12.2006, s. 72–77 (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32006H0952:EN:NOT>))

² Samtidig skal det sikres, at alle trufne sam- eller selvregulerende foranstaltninger er i overensstemmelse med konkurrencelovgivningen.

For bedre at kunne vurdere, hvilke tiltag der allerede er foretaget, og hvilke der kan blive nødvendige, udføres der i den aktuelle rapport – som svar på punkt 6 i henstillingen fra 2006 – analyser af gennemførelsen og effektiviteten af de foranstaltninger, der er anført i henstillingerne fra 1998 og 2006, i medlemsstaterne.

Rapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger, der er leveret af medlemsstaterne som svar på et spørgeskema. Den supplerer flere tiltag i den digitale dagsorden for Europa³.

Mere detaljerede oplysninger om svarene og om specifikke eksempler på de foranstaltninger, der er truffet, findes i det vedlagte arbejdsdokument.

2. RESULTATERNE AF UNDERSØGELSEN

2.1. Bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold

Indholds- og tjenesteudbydere bestræber sig i stigende grad på at bekæmpe diskriminerende og andet ulovligt eller skadeligt indhold, især via **selvregulering/adfærdskodekser**, som findes i 24 medlemsstater⁴. Hvad angår internetindhold, forudses det i nogle af disse initiativer, at websteder kan signalere, at de overholder et adfærdskodeks ved at fremvise en relevant mærkning.

Desuden bestræber medlemsstaterne sig på at udvikle og lette adgangen **til kvalitetsindhold og indhold, der er egnet for mindreårige**, f.eks. via specifikke websteder for børn og specifikke søgemaskiner⁵.

Mens der er bred enighed i medlemsstaterne om, at det er gavnligt at fremme selvregulerende foranstaltninger (adfærdskodekser), er der en vedvarende bekymring for, at de opnåede beskyttelsesniveauer på dette felt stadig er alt for forskellige.

Fremover bør de eksisterende foranstaltninger mod ulovligt eller skadeligt indhold konstant overvåges for at sikre, at de har den tilsigtede virkning. For eksempel er rapporteringspunkter for denne type indhold, leveret af indholdsudbyderen og til brug for børn og forældre, under udvikling og støttes af fungerende backofficeinfrastrukturer, men alle disse initiativer mangler fælles træk og stordriftsfordele, der kunne øge effektiviteten.

2.2. Hotlines

Den digitale dagsorden for Europa opfordrer medlemsstaterne til fuldt ud at iværksætte **hotlines** til rapportering af stødende eller skadeligt onlineindhold inden udgangen af 2013.

I mellemtiden er hotlines blevet vidt udbredt i medlemsstaterne og i Norge, hvor de benyttes flittigt. **Samfinansiering** af hotlines vha. Europa-Kommissionens program for et sikrere internet er fortsat en væsentlig støtteforanstaltning.

³ KOM(2010)245 endelig/2: Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – En digital dagsorden for Europa (26. august 2010 – berigtiget udgave) (http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm)

⁴ Jf. arbejdsdokumentet, side 7, og fodnote 27.

⁵ Jf. arbejdsdokumentet, side 7 og 8 og fodnote 31 og 32.

Nogle af medlemsstaterne henviste også til **INHOPE**, som er et netværk af internethotlines⁶, der blev oprettet i 1999 under den tidligere EF-handlingsplan for et sikrere internet, og som nu finansieres under programmet for et sikrere internet. Det omfatter også lande uden for Europa⁷ og har en målsætning om at øge samarbejdet på dette område. Hotline-medlemmer af INHOPE skal overholde INHOPE's regelsæt. Hotlines i 24 medlemsstater er medlemmer af INHOPE⁸.

Et antal hotlines er tilsluttet **procedurerne for anmeldelse og fjernelse af ulovligt indhold**, de såkaldte "**notice and take-down procedures**"⁹, hvor internetudbydere forpligter sig til omgående at fjerne ulovligt indhold, som borgerne har rapporteret via en hotline. 19 medlemsstater¹⁰ rapporterer, at de har udformet og anvender procedurer for anmeldelse og fjernelse af ulovligt indhold.

Der er imidlertid betydelige **forskelle** på, hvordan hotlines fungerer, og især på procedurerne for anmeldelse og fjernelse af ulovligt indhold. Dette gælder bl.a. beslutningen om, hvorvidt et vist indhold er ulovligt, gennemgangen af sådanne beslutninger, sporing af kilden og af udbyderen af webhosting og især anmeldelsen til de kompetente myndigheder¹¹. Bulgarien og Slovenien bragte spørgsmålet om **overvågning** af hotlines op, selv om det ikke udgjorde en del af spørgeskemaet¹².

Den udbredte oprettelse af hotlines og etablering af netværk af hotlines er positiv, men det er ikke nok.

For både at øge effektiviteten og sikre en større overensstemmelse mellem medlemsstaterne (f.eks. bedste praksis for forbindelserne med de retshåndhævende myndigheder) bør det overvejes, hvordan kendskabet til hotlines kan øges, hvordan de kan gøres lettere tilgængelige for internetbrugere, herunder børn, hvordan de kan fungere bedre, og hvordan der kan udvikles synergier med andre relaterede tjenester (f.eks. hjælpetjenester og oplysningscentre, 116 000/116 111-numre).

Desuden bør der foretages en grundigere overvågning af hotlines.

2.3. Internetudbydere

Generelt inddrages internetudbydere i stigende grad i beskyttelsen af mindreårige på trods af deres **begrænsede ansvar** i henhold til direktivet om e-handel¹³. Dette gælder deres juridiske

⁶ <http://www.inhope.org/gns/home.aspx>

⁷ Hotlines fra 35 lande verden over er medlemmer af INHOPE.

⁸ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 35.

⁹ Jf. arbejdsdokumentet, side 8 og 9. Jf. fodnote 13 i denne rapport vedrørende internetudbydernes begrænsede ansvar i henhold til direktivet om e-handel.

¹⁰ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 39.

¹¹ Jf. arbejdsdokumentet, side 9.

¹² Jf. arbejdsdokumentet, side 9.

¹³ I henhold til direktivet om e-handel (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked ("Direktivet om elektronisk handel") (EFT L 178, af 17.7.2000 s. 1–16) (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32000L0031:en:NOT>) har internetudbydere ikke nogen generel forpligtelse til at overvåge den information, de fremsender eller oplagrer, eller en generel forpligtelse til aktivt at undersøge forhold eller omstændigheder, der tyder på ulovlig virksomhed (artikel 15, stk. 1). Internetudbydere har kun et begrænset ansvar for den transmitterede

forpligtelser vedrørende ulovligt indhold, men i særlig grad gælder det **fælles frivillige aftaler** og overholdelse af **adfærdskodekser**.

Imidlertid har **sammenslutninger af internetudbydere** generelt intet specifikt mandat til beskyttelse af mindreårige. Derfor er det generelt valgfrit at underskrive og overholde adfærdskodekser til beskyttelse af mindreårige for medlemmer af disse sammenslutninger¹⁴.

Desuden har kun otte medlemsstater¹⁵ og Norge rapporteret, at **forbrugere eller offentlige myndigheder deltog** i udviklingen af adfærdskodekser i gennemgangsperioden, og kun seks medlemsstater¹⁶ har rapporteret, at de har **evalueringssystemer** til vurdering af kodeksernes effektivitet.

Samlet set er det kun 11 medlemsstater¹⁷ og Norge, der vurderer, at selvreguleringssystemet og internetudbydernes adfærdskodekser er tilpasset det nye digitale miljø på tilfredsstillende vis.

Internetudbyderne opfordres til at gå endnu mere aktivt ind i beskyttelsen af mindreårige. Anvendelsen af adfærdskodekser skal udbredes mere og skal overvåges nøje.

Sammenslutninger af internetudbydere opfordres til at lade beskyttelsen af mindreårige indgå i deres mandat og til at forpligte deres medlemmer i overensstemmelse hermed.

Desuden kan øget deltagelse af forbrugere og myndigheder i udviklingen af adfærdskodekser være med til at sikre, at selvreguleringen holder trit med den hurtigt voksende digitale verden.

2.4. Sociale netværkssteder

Sociale netværkssteder giver de mindreårige store muligheder. Selv om de først for relativt nylig har fået betydning, har de allerede ændret den måde, hvorpå mindreårige interagerer og kommunikerer med hinanden.

De sociale netværkssteder har imidlertid også et betydeligt risikopotentiale, som kan opsummeres vha. kategorierne "ulovligt indhold", "ikke alderssvarende indhold", "upassende kontakt" og "upassende adfærd"¹⁸. En lovende måde, hvorpå disse risici kan imødegås, er ved at opstille retningslinjer for udbydere af sociale netværkssteder og/eller brugere.

Kun ti medlemsstater¹⁹ omtalte sådanne retningslinjer, og endnu færre rapporterede, at de har **evalueringssystemer** til vurdering af retningslinjernes effektivitet²⁰; så "den bløde lovgivning" lider på nuværende tidspunkt under en temmelig uensartet gennemførelse. Der

information (artikel 12, stk. 1), for den automatiske, mellemliggende og midlertidige oplagring af denne information (artikel 13, stk. 1) og for information oplagret på anmodning af en tjenestemodtager (artikel 14, stk. 1).

¹⁴ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 46.

¹⁵ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 48.

¹⁶ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 49.

¹⁷ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 50.

¹⁸ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 52.

¹⁹ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 58.

²⁰ Jf. arbejdsdokumentet, side 12.

kan rettes delvist op på denne uensartethed vha. "Safer Social Networking Principles for the EU"²¹, som 21 sociale netværk har tilsluttet sig.

På grund af den massive stigning i antallet af sociale netværkssteder kan operatørernes kontrolsystemer ikke dække alle de potentielle risici på en effektiv og konsekvent måde.

Der opfordres til, at de relevante parter engagerer sig aktivt, især via yderligere opmærksomhedsskabende tiltag, hvad angår risici og de måder, hvorpå de kan formindskes, øget anvendelse af retningslinjer og overvågning af gennemførelsen.

Desuden findes der i stadig højere grad rapporteringspunkter med en velfungerende backofficeinfrastruktur i de sociale netværk for at hjælpe børn med at håndtere grooming, cybermobning og lignende, men løsningerne udvikles fra sag til sag.

Derudover er brugen af privatlivsvenlige indstillinger ("privacy by default") for børn, der tilmelder sig et netværkssted, ikke udbredt.

2.5. Problematiske internetindhold fra andre medlemsstater/fra lande uden for EU

De fleste medlemsstater anser andelen af skadeligt indhold, der stammer fra **deres eget område**, for at være meget lav, andelen af skadeligt indhold **fra andre EU-medlemsstater** for at være betydeligt højere og andelen af skadeligt indhold **fra lande uden for EU** for at være højest²². Hvad angår mulige forbedringer, mener nogle medlemsstater, at det vil være nemmere at opnå en yderligere **ensartet beskyttelse** på europæisk niveau, hvilket de hilser velkommen, end på internationalt niveau²³. På trods af dette anses det generelt for at være hensigtsmæssigt at opfordre tredjelande til at træffe foranstaltninger i deres eget land, og et stort flertal af medlemsstaterne og Norge er tilhængere af at indgå yderligere **aftaler med tredjelande**²⁴.

Øget samarbejde og ensartet beskyttelse i forbindelse med problematiske internetindhold synes ønskeligt. Selv om problematiske indhold mest stammer fra lande uden for EU, er der nogle medlemsstater, der anser et sådant samarbejde for at være mere realistisk på europæisk end på internationalt niveau.

2.6. Mediekendskab og opmærksomhedsskabende tiltag

Alle medlemsstater har forpligtet sig til at fremme mediekendskabet og øge opmærksomheden på risiciene ved onlinemedier og på eksisterende beskyttelsesværktøjer som effektive forebyggende instrumenter.

Der er især et øget antal relevante initiativer i medlemsstaterne i form af **offentlig-private partnerskaber**. I henhold til feedback fra medlemsstaterne har Europa-Kommissionens

²¹ http://ec.europa.eu/information_society/activities/social_networking/docs/sn_principles.pdf.

²² Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 60.

²³ Jf. arbejdsdokumentet, side 13.

²⁴ Jf. arbejdsdokumentet, side 13 og fodnote 63. I forbindelse med bekæmpelse af online-distribution af børnepornografisk materiale fokuserer programmet for et sikrere internet på international og europæisk samarbejde, især ved at støtte INHOPE-netværket af hotlines.

program for et sikrere internet og projektet **EU Kids Online** vist sig at være værdifulde rammer på disse områder²⁵.

Mediekendskab og opmærksomhedsskabende initiativer er delvist integreret i den formelle undervisning, og der gøres en vis indsats for også at øge opmærksomheden hos forældre og lærere. En vurdering, der blev udført af Kommissionen i 2009, viste imidlertid, at selv om emnet er inkluderet i nationale læseplaner i 23 europæiske lande, er den faktiske udførelse af en sådan undervisning fragmenteret og inkonsekvent²⁶.

Mens den øgede integrering af mediekendskab og opmærksomhedsskabende tiltag i skoleundervisningen er positiv, er det fortsat en større opgave at nå ud til alle børn og forældre og sikre en ensartet tilgang på tværs af skolerne og medlemsstaterne.

2.7. Begrænsninger for adgang til indhold

Begrænsning af mindreåriges adgang, så de kun kan få adgang til indhold, der svarer til deres alder, kræver to ting: på den ene side aldersmærkning og klassificering af indholdet og på den anden side sikring af, at aldersmærkningen og klassificeringen følges. Det sidste er primært forældrenes ansvar, men tekniske systemer – filtrering, alderskontrollsystemer, forældrekontrollsystemer osv. – er en værdsat støtte.

2.7.1. Aldersmærkning og klassificering af indhold

De eksisterende systemer til aldersmærkning og indholdsklassificering af audiovisuelt indhold anses af 12 medlemsstater²⁷ for i princippet at være **tilstrækkelige og effektive**, hvorimod 13 medlemsstater²⁸ og Norge vurderer, at de **skal forbedres**.

16 medlemsstater²⁹ og Norge svarede, at de havde **forskellige aldersmærkninger og klassificeringer** for forskellige medietyper. Ti medlemsstater³⁰ og Norge anser dette for at være et problem. Otte medlemsstater³¹ og Norge påpeger, at der er foranstaltninger eller initiativer under overvejelse mht. **at opnå større overensstemmelse** på dette felt.

Alt i alt anser 15 medlemsstater³² og Norge **tværmedielle og/eller paneuropæiske klassificeringssystemer** for medieindhold for at være **nyttige og gennemførlige**. Dette modsiges af ni medlemsstater³³, som fremhæver de kulturelle forskelle.

Dette er et område med meget stor fragmentering – opfattelserne af, hvad der er nødvendigt og nyttigt, er yderst forskellige medlemsstaterne imellem og inden for samme medlemsstat.

²⁵ Jf. arbejdsdokumentet, side 14.

²⁶ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 65.

²⁷ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 81.

²⁸ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 82.

²⁹ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 83.

³⁰ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 85.

³¹ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 86.

³² Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 87.

³³ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 88.

2.7.2. Tekniske systemer (filtrering, alderskontrollsystemer, forældrekontrollsystemer osv.)

Alt i alt ser der ud til at være enighed om, at tekniske foranstaltninger alene ikke kan beskytte mindreårige imod skadeligt indhold, og at det kun er ét element ud af en række foranstaltninger.

Med hensyn til de tekniske foranstaltninger, der skal forhindre potentielt skadeligt indhold ved at sikre, at de relevante mærkninger og klassificeringer følges, er medlemsstaterne uenige om deres **anvendelighed, relevans** (med henblik på retten til information og muligt misbrug mht. censur), **tekniske gennemførlighed** og **pålidelighed**³⁴. Desuden blev der af alle lagt vægt på behovet for gennemsigthed mht. at sætte visse typer indhold på den sorte liste og få mulighed for at fjerne det.

20 medlemsstater³⁵ rapporterer, at der er truffet **foranstaltninger** af erhvervslivet eller de offentlige myndigheder til **udvikling af et filtrerings- og klassificeringssystem** for internettet. 24 medlemsstater³⁶ og Norge rapporterer, at **de bruger værktøjer til forældrekontrol**. De stilles gratis til rådighed i 15 medlemsstater og mod betaling i fire medlemsstater³⁷.

Derudover gøres der mere og mere for at underrette abonnenter om de **filtrerings- og klassificeringssystemer** og den **software til alderskontrol**, der er til rådighed. En sådan underretning er en forpligtelse – ifølge lovgivningen eller relevante adfærdscodekser for internetudbydere eller mobiloperatører – i 16 medlemsstater³⁸.

Mens de fleste medlemsstater ser en mulighed for at forbedre deres aldersmærknings- og klassificeringssystemer, er der tydeligvis ingen enighed mht., hvor nyttige og gennemførlige tværmedielle og/eller paneuropæiske klassificeringssystemer for medieindhold er. Alligevel skal der i betragtning af, at onlineindholdet får en stadig mere grænseløs karakter, foretages yderligere undersøgelser, hvordan sådanne systemer bedre kan ensrettes.

Internettilsluttet udstyr med værktøjer til forældrekontrol er i stigende grad til rådighed, men i hvilken sammenhæng de bruges, er forskellig fra sag til sag og varierer meget medlemsstaterne imellem og inden for samme medlemsstat.

På baggrund heraf synes det værd at overveje at oprette innovative systemer til mærkning og indholdsklassificering, der kan bruges i et større omfang i ikt-sektoren (producenter, værts- og indholdsudbydere osv.), mens ansvaret for den nødvendige fleksibilitet til lokale fortolkninger af "relevans" og overvejelse af de etablerede metoder overlades til de forskellige internetaktører.

³⁴ Under programmet for et sikrere internet er der iværksat en sammenlignende undersøgelse af effektiviteten af de filtreringsløsninger, der findes i Europa. De første resultater blev offentliggjort i januar 2011.
http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/projects/filter_label/sip_bench2/index_en.htm

³⁵ Jf. arbejdsdokumentet, side 16.

³⁶ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 77.

³⁷ Jf. arbejdsdokumentet, side 16 og fodnote 78.

³⁸ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 76.

2.8. Audiovisuelle medietjenester

Hvad angår **sam-/selvreguleringssystemer** til at beskytte mindreårige imod skadeligt indhold, er **audiovisuelle selvvalgsmedietjenester** (der findes i otte medlemsstater, hvoraf syv har en adfærdskodeks) sakket bagud i forhold til **tv-programmer**, hvor sådanne systemer findes i 14 medlemsstater, hvoraf 11 har en adfærdskodeks³⁹.

De mest almindelige teknikker, der viser forældre tilstedeværelsen af skadeligt indhold og nødvendigheden af at begrænse adgangen, består af **ikoner på skærmen** og/eller **akustiske advarsler** umiddelbart forud for visningen af det potentielt skadelige indhold. Dette gælder både tv-programmer og audiovisuelle selvvalgsmedietjenester.

De fleste medlemsstater anser sådanne signaler for at være nyttige, og i visse medlemsstater er de påkrævet i lovgivningen, eller brugen af dem er fastsat i en adfærdskodeks. **Udstyr eller software til teknisk filtrering** er mindre brugt, det gælder bl.a. **systemer, der låser indholdet på forhånd**, og **pinkoder**. **Aldersklassificeringer** og **begrænsninger af transmissionstid** for **audiovisuelle selvvalgsmedietjenester** anvendes kun i et lille antal medlemsstater⁴⁰.

For så vidt angår mærkningernes og advarselssystemernes pålidelighed, har nogle af medlemsstaterne understreget vigtigheden af **forældreansvar** og det faktum, at sådanne systemer kun kan fungere, når forældrene sikrer effektiviteten heraf ved at kontrollere, hvad det er, deres børn ser.

De forskellige typer foranstaltninger, der er truffet på dette område, afspejler den skelnen, der er indeholdt i direktivet om audiovisuelle medietjenester, men også hvor svært det er opnå politisk enighed om, hvordan udfordringerne skal løftes.

Bredt tilgængelige tekniske foranstaltninger, der giver børn en selektiv adgang til indhold på internettet, f.eks. værktøjer til forældrekontrol forbundet med indhold med aldersklassificering og anden mærkning, er meget forskelligartede; de løsninger, der er udviklet til lineær udsendelse/tv-udsendelse (f.eks. transmissionstider) synes ofte at passe dårligt til internettet og andre audiovisuelle selvvalgsmedietjenester.

2.9. Videospil

I alt 17 medlemsstater og Norge anser deres systemer til aldersmærkning for at fungere **tilfredsstillende**⁴¹. Med undtagelse af Tyskland baserer medlemsstaterne sig på **PEGI** (Pan-European Games Information System)⁴² og **PEGI Online**⁴³.

Hvad angår onlinespil, anses PEGI Online for i princippet at være en god løsning, men et antal medlemsstater er bekymret for **erhvervslivets** stadig **begrænsede deltagelse** i dette system.

³⁹ Jf. arbejdsdokumentet, side 20-22 og fodnote 93, 94, 99 og 100.

⁴⁰ Jf. arbejdsdokumentet, side 20-22.

⁴¹ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 107.

⁴² <http://www.pegi.info/en/>

⁴³ <http://www.pegionline.eu/en/>

Der findes kun **evalueringsystemer** til vurdering af videospils mulige positive eller negative virkninger på mindreåriges udvikling eller helbred i fem medlemsstater⁴⁴ og Norge.

Af mulige yderligere foranstaltninger til at beskytte mindreårige imod skadelige videospil var de hyppigst nævnte **mediekendskab** og **opmærksomhedsskabende tiltag**, især tydeligere advarsler om risiciene ved videospil og fremme af eksisterende beskyttelsesværktøjer. Imidlertid er sådanne foranstaltninger kun integreret i **skoleundervisningen** i otte medlemsstater og i Norge.

De svar, der er givet af medlemsstaterne, bekræfter yderligere behovet for mere handling på området **detailsalg af videospil i butikker** for at håndtere salg af videospil til mindreårige. Der har kun været relevante opmærksomhedsskabende tiltag i seks medlemsstater og i Norge⁴⁵, og i kun fire medlemsstater⁴⁶ har detailhandlere gennemført relevante adfærdskodekser.

Mens systemer til aldersmærkning (især PEGI) fungerer godt i de fleste medlemsstater, var en af de rapporterede udfordringer, at de har begrænset anvendelse i forbindelse med onlinespil og salg af spil til mindreårige på detailmarkedet. Desuden ville flere opmærksomhedsskabende tiltag (f.eks. mediekendskab på skolerne) få nyttig præventiv virkning.

2.10. Berigtigelsesretten i onlinemedier

16 medlemsstater⁴⁷ har en berigtigelsesret, der dækker onlineaviser/tidsskrifter; i 13 medlemsstater⁴⁸ dækker den internetbaserede nyhedstjenester; i 17 medlemsstater⁴⁹ dækker den online-tv-tjenester; i 15 medlemsstater⁵⁰ dækker den onlineradiotjenester, og i ni medlemsstater⁵¹ dækker den andre onlinetjenester.

Medlemsstaternes vurdering af **beskyttelsesniveauet** i forbindelse med en påstand⁵² i onlinemedierne og effektiviteten af det/de respektive eksisterende system(er) er omtrent ligeligt fordelt på henholdsvis tilstrækkeligt/effektivt og utilstrækkeligt.

Indførelsen af en berigtigelsesret, der dækker onlinemedier i medlemsstaterne, er usammenhængende og varierer for hver type onlinemedium.

Der er desuden plads til forbedring af effektiviteten af de eksisterende systemer.

⁴⁴ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 118.

⁴⁵ Jf. arbejdsdokumentet, side 24 og 25 og fodnote 119.

⁴⁶ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 120.

⁴⁷ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 128.

⁴⁸ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 129.

⁴⁹ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 130.

⁵⁰ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 131.

⁵¹ Jf. arbejdsdokumentet, fodnote 132.

⁵² Ifølge 2006-henstillingen, bilag 1 – Vejledende retningslinjer for gennemførelse på nationalt plan af foranstaltninger i national lovgivning eller praksis til sikring af berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger over for online-medier.

3. KONKLUSIONER

Som et positivt generelt resultat viser undersøgelsen af medlemsstaterne vedrørende de forskellige aspekter af henstillingerne fra 1998 og 2006, at alle medlemsstaterne er bevidste om de udfordringer, der er forbundet med at beskytte mindreårige online, og at de i stigende grad bestræber sig på at reagere på dem. En sammensætning af politiske foranstaltninger, kombineret med en væsentlig bestanddel af selvregulerende foranstaltninger, synes at være det bedste middel til så fleksibelt og lydhørt som muligt at reagere på konvergens mellem platforme (tv, pc, smartphones, konsoller osv.) og audiovisuelt indhold.

Imidlertid viser den detaljerede vurdering af de politiske løsninger, som medlemsstaterne har udviklet, et mønster af meget forskellige – og i en række tilfælde endda modstridende – handlinger i hele Europa. Dette gælder især bekæmpelsen af ulovligt og skadeligt indhold, forsøgene på at gøre sociale netværk til mere sikre steder og strømliningen af ordninger til indholdsklassificering.

Temmelig ofte mangler de regulerende eller selvregulerende foranstaltninger også ambitioner og sammenhæng med lignende foranstaltninger i andre medlemsstater, eller de gennemføres simpelthen ikke effektivt i praksis. Et kludetæppe af foranstaltninger i hele Europa vil kun føre til fragmentering af det indre marked og forvirring hos forældre og lærere, som forsøger at finde ud af, hvad man skal gøre og ikke skal gøre for at beskytte og ruste børn, der går online.

Denne rapport og de detaljerede svar, der er indsamlet i denne undersøgelse af medlemsstaterne⁵³, viser, at yderligere handling på europæisk niveau kan tage udgangspunkt i medlemsstaternes bedste praksis, og at der kan opnås stordriftsfordele for ikt-sektoren, der vil hjælpe børn til at drage nytte af fordelene ved den konstant voksende digitale verden på en sikker måde.

⁵³ Jf. arbejdsdokumentet.